

Hodnocení

rigorózní práce Mgr. Barbory Cinkové

Trestný čin zanedbání povinné výživy podle § 196 trestního zákoníku

Rigorózní práce Mgr. Barbory Cinkové má celkový rozsah 117 stran textu (258 535 znaků včetně mezer), splňuje formální i obsahové požadavky kladené na tento typ práce a je vypracována na velmi pěkné odborné i literární úrovni.

Téma práce je aktuální a významné pro současnou právní úpravu i praxi, a to zejména s ohledem na četnost výskytu trestného činu zanedbání povinné výživy (jak sama rigorozantka v práci uvádí, jedná se o jeden z nejčastěji páchaných trestných činů). Trestný čin zanedbání povinné výživy podle § 196 tr. zák. náleží do skupiny nejfrekventovanějších trestných činů, zároveň se jedná o trestnou činnost, o kterém se předpokládá, že je vysoce latentní, a také jde o trestný čin, na jehož opětovné spáchání nemá předchozí trestní odsouzení žádný mimořádný vliv. Trestní politika v případě kriminalizace neplacení výživného selhává a ani úvahy o zdokonalení právní úpravy (dekriminalizace, anebo státem zálohované výživné) se v odborné veřejnosti zatím neujaly.

Téma je náročné zejména kvůli potřebě propojit znalost trestněprávní úpravy v kontextu soukromoprávní úpravy zákonné povinné výživy. Rigorozantka prokázala dostatečnou znalost obou právních odvětví.

Předložená práce se dělí celkem do sedmi kapitol, kterým předchází úvod, a po nichž následuje závěr. Jednotlivé kapitoly jsou dále děleny na podkapitoly, což činí práci celkově přehlednou. Jednotlivé části práce na sebe vhodně navazují. Práce obsahuje dále podrobný seznam pramenů, ve kterém lze pozitivně zhodnotit podrobnou práci s judikaturou na zvolené téma. Autorce lze mírně vyčíst chybějící zahraniční zdroje (například kriminologické výzkumy), které by v práci mohla komparovat. Autorka ovšem pracuje s dostatečně pestrým množstvím českých odborných pramenů. S použitými prameny pracovala autorka korektně a kreativně.

Autorka se po historicko-statistickém úvodu věnuje trestněprávní a soukromoprávní úpravě dané problematiky. V samostatné kapitole se také věnuje vybraným procesním souvislostem trestného činu zanedbání povinné výživy. Zvláštní význam práce spatřuje autor hodnocení v poslední, sedmé, kapitole věnující se zhodnocení dosavadního stavu právní úpravy a návrhům de lege ferenda. Zajímavá je úvaha autorky, zda by mohla být trestnost zanedbání povinné výživy podmiňována předchozí snahou vymáhat výživné jinou cestou (kapitola 7.2 práce). V tomto ohledu mohla autorka dále zkoumat možnosti tzv. soukromé nebo subsidiární

žaloby v trestním řízení, dále by bylo vhodné, aby se autorka podrobněji věnovala možnostem vymáhání dlužného výživného soukromoprávní cestou (velice stručně se o tom zmiňuje v poznámce pod čarou č. 243).

Jak sama v práci uvedla, z praxe vyplývá, že oprávněná osoba (respektive její zástupce) jinou cestu vymožení dlužného výživného často ani nehledá. V tomto ohledu by bylo vhodné podrobněji zhodnotit jiné právní možnosti oprávněného, dříve než budeme vyžadovat dekriminální, případně sníženou kriminalizaci tohoto trestného činu. Dále je nutné upozornit, že autorka neuvádí příslušnou citaci k tvrzení, že z praxe vyplývá určitá skutečnost. Pokud jde o úvahy autorky o možnostech zavedení zálohovaného výživného, jedná se spíše o otázku politickou, která má ale jistě pro závěry práce podstatnou váhu. Je potřeba ocenit, že se autorka v práci věnuje i širšímu, sociálně-politickému kontextu právní úpravy.

Závěrem shrnuji: Rigorózní práce Mgr. Barbory Cinkové je velmi dobrým zpracováním zvoleného tématu a splňuje předpoklady k úspěšné obhajobě. Autorka v předložené práci prokázala schopnost samostatné, soustavné a systematické odborné práce.

Otázka k obhajobě rigorózní práce: Rigorozantka by při obhajobě mohla zhodnotit současnou právní úpravu ustanovení § 197 trestního zákoníku, a to zejména v souvislosti s náklady proběhlého trestního řízení.

V Praze dne 8. října 2020

prof. JUDr. Jiří Jelínek, CSc.